

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: RK-8Nt/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5923010208
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Penjaková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5923010208.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v senátnom zložení z predsedu senátu JUDr. Miriam Penjakovej a prísediacich Mariana Trečerová a Mgr. Beáta Štrbinová, trestnej veci proti odsúdenému A. H., nar. XX.XX.XXXX, v N., trvale bytom N. XXX/XX, A. - A., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, na verejnom zasadnutí konanom v Ružomberku dňa 03.07.2023

rozhodol:

Súd podľa § 460 ods. 2 Trestného poriadku za použitia § 76 ods. 3 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona ukladá odsúdenému A. H., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom N. XXX/XX, A. - A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, ktorému bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov nepodmienečne rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 33T/157/2013 zo dňa 17.10.2016, právoplatný dňa 19.10.2016, pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Trestného zákona a iné, ochranný dohľad v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona súd odsúdenému ukladá povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu A. do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň je povinný oznamovať probačnému a mediačnému úradníkovi potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, hlásiť sa dvakrát za mesiac počas trvania 15 (pätnásť) mesiacov a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska.

Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 písm. j), k) Trestného zákona súd odsúdenému ukladá povinnosť v rámci ochranného dohľadu podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, povinnosť zamestnať sa počas doby ochranného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

odôvodnenie:

Dňa 19.05.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh riaditeľa ÚVTOS Ružomberok na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému A. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý má predpokladaný koniec trestu 18.07.2023. Z návrhu riaditeľa ÚVTOS Ružomberok vyplýva, že odsúdený bol predvedený príslušníkmi PZ do ÚVTOS a ÚVV Ilava na výkon väzby dňa 22.03.2013. Väzbu vykonával v štandardnom režime a trvala do 12.06.2013. Adaptácia na výkon väzby prebehla primerane. Správanie a vystupovanie voči personálu zboru mal slušné. Konfliktné správanie voči iným obvineným nebolo zaznamenané. Kontakty udržiaval s príbuznými prostredníctvom korešpondencie. V máji 2013 bolo zistené, že obvinený A. H. spoločne so spoluubytovanými, sa podieľal na príprave a pokuse o útek z ústavu. Vzhľadom na túto skutočnosť bol ubytovaný samostatne. Počas obdobia samostatného ubytovania neboli u neho zaznamenané žiadne výrazné zmeny vsprávání. Na základe nariadenia OS Partizánske sp.zn. 2T/136/2012 za § 221 ods. 2 Trestného zákona začal v ústave Ilava dňa 12.06.2014 vykonávať trest odňatia slobody v trvaní 44 mesiacov so zaradením do stredného stupňa stráženia. Vzhľadom na vyššie uvedenú prípravu na pokus o útek bol dňa 16.07.2013 na základe rozvrhu komisie umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom (ďalej OBR). Počas tohto obdobia evidujú tenzné, manipulatívne až vyhrážajúce sa správanie odsúdeného. Dňa 12.10.2013 bol vzatý odsúdený do výkonu väzby,

ktorú začal vykonávať v tom istom ústave a vykonával ju v štandardnom režime. Počas tohto obdobia evidujú neslušné správanie a vystupovanie voči príslušníkovi zboru. Väzba trvala do 17.12.2013 a od tohto dátumu vykonával vyššie uvedený trest odňatia slobody podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona nadriadený OS Nitra sp.zn. 33T/157/2013 v trvaní desať (10) rokov so zaradením do stredného stupňa stráženia. V rámci tohto nariadenia boli tresty OS Martin sp.zn. 2T/80/2012 a OS Prievidza sp.zn. 3T/235/2013 zrušené a započítané. Dňa 18.12.2013 bol opätovne umiestnený do OBR z dôvodu vyššie spomenutej účasti na príprave na útek z ÚVTOS a ÚVV Ilava. Odsúdený nechcel akceptovať toto umiestnenie a dôvody naň mu museli byť opakovane zdôvodňované. Dňa 21.01.2014 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, pričom mu umiestnenie do OBR zotrvalo. Počas pobytu v tomto ústave sa dopustil viacerých porušení platnej legislatívy. Vulgárne sa vyjadroval na adresu príslušníkov zboru, počas pojednávania sa správal agresívne a nedodržiaval liečebný režim stanovený lekárom, vzhľadom na súdne pojednávanie vo veci pokusu o útek a záveru, že menovaný nebol za tento skutok odsúdený, bol dňa 14.11.2014 jeho umiestnenie v OBR zrušené a odsúdený pokračoval vo výkone trestu odňatia slobody v rámci „C“ diferenciačnej skupiny. Ani po tomto však nebolo jeho správanie na požadovanej úrovni a odsúdený mal verbálny a fyzický konflikt s iným odsúdeným. Odsúdený bol dňa 03.02.2015 premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVTOS Ružomberok, zaradený do „C“ diferenciačnej skupiny. Adaptácia na podmienky v ústave prebehla plynule, postupne však úroveň plnenia povinností mala klesajúci trend. Zaznamenané boli viaceré porušenia platných predpisov: verbálny konflikt s iným odsúdeným, neslušné správanie v ústavnej ambulancii, prechovávanie nepovoleného predmetu, viacnásobné porušenia stanoveného rozvrhu dňa, viacnásobné neslušné správanie k príslušníkom, poškodenie telesnej integrity (tetovanie), fyzický konflikt s iným odsúdeným, neudržiavanie poriadku v osobných veciach a prechovávanie nepovoleného predmetu - svojpomocne vyrobeného strojčeka na tetovanie, ďalšie prechovávanie nepovolených predmetov a ďalšie verbálne a fyzické konflikty s inými odsúdenými. Odsúdený má aktuálne vykázaných 10 disciplinárnych trestov, disciplinárne odmenený nebol. Vo voľnom čase číta kniha a časopisy, lúšti krížovky a sudoku. Keď mu to aktuálny zdravotný stav umožňuje, zúčastňuje sa vychádzok. Hráva spoločenské hry, sleduje televíziu a počúva rozhlasové vysielanie. O spoločné aktivity v rámci ponuky prejavuje minimálny záujem. Odsúdený začal prejavovať záujem pracovať a bol zaradený na pracovisko v ústave v ÚVTOS Ilava - pracoviská RŠO a RIEKER. Vykonával tiež činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti, ktoré boli zamerané na čistiace a upratovacie práve. Pracovné povinnosti si plnil bez zaznamenaných nedostatkov. Od konca roku 2014 nebol pracovne zaradený z dôvodu zdravotného stavu a nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Odsúdený je rozvedený, má jedno dieťa. Kontakt s bývalou manželkou a synom neudržiava. Celkom možno konštatovať, že počas celej doby výkonu trestu odsúdený nespolupracuje na plnení programov zaobchádzania, o čom svedčí vyššie opísaný priebeh výkonu trestu. Účel výkonu trestu sa plnil len z hľadiska zamedzenia páchania trestnej činnosti, o úspešnej resocializácii hovoriť nemožno. Riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké a resocializačná prognóza je menej priaznivá. V závere možno konštatovať, že s ohľadom na vyššie popísaný priebeh výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného, neplnenie programu zaobchádzania a opakované porušenie zákona, odsúdený A. H. počas výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie, ktoré by odôvodnilo záver, že po prepustení povedie riadny život, a preto navrhli menovanému uložiť ochranný dohľad. Ako súčasť ochranného dohľadu navrhli uložiť mu probačný dohľad, v rámci ktorého uloží sa povinnosť odsúdenému, aby sa podrobil psychoterapii, alebo zúčastnil sa na psychologickom poradenstve so zameraním sa na cvik sebaregulácie, zvládanie impulzívnych a agresívnych tendencií a povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

V odpise z registra trestov má odsúdený 18 záznamov, z toho mu bolo 14 uložených nepodmienečných trestov odňatia slobody. Zo skráteného výpisu klienta mal súd za preukázané, že odsúdený vykonal trest, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp.zn. 2T/136/2012 pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona vo výmere 44 (štyridsať štyri) mesiacov, koniec trestu mal 12.10.2013. Aktuálne vykonáva trest vo výmere 10 (desiatich) rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp.zn. 33T/157/2013, predpokladaný koniec je 18.07.2023.

Na verejnom zasadnutí odsúdený vypovedal, že nesúhlasí s návrhom riaditeľa ÚVTOS, podľa jeho názoru je nezmyselný. Počas celého výkonu trestu nikto nemal záujem o prípadnú nejakú jeho resocializáciu, tak isto keď ho súd súdil, tak mu upustil od uloženia probačného dohľadu. Tak isto je v návrhu uvedený nezmysel, nakoľko na jednej strane je uvedené, že udržiava kontakt s rodinou a na druhej strane je napísané, že neudržiava kontakt s nikým. Ďalej odsúdený uviedol, že bol potrestaný aj za

to, že mal košeľu prevesenú cez stoličku počas previerky stavu odsúdených, ale v tej dobe už mal trvalo povolené nosiť tričku. Podľa jeho názoru v návrhu riaditeľa ÚVTOS je uvedených veľa nezmyselných vecí.

Zástupca ÚVTOS uviedol na verejnom zasadnutí, že sa pridrižiava návrhu riaditeľa ÚVTOS a poukázal, že od vypracovania návrhu bolo odsúdenému uložený ďalší disciplinárny trest v poradí 11. za roztrhanie ústavného trička dňa 09.06.2023 a bol mu uložený trest umiestnenia do ústavu uzavretého oddielu mimopracovného času v trvaní 10 (desať) dní.

Na verejnom zasadnutí bol vypočutý zástupca ÚVTOS kpr. Mgr. V. V., ktorý uviedol, že je zastupujúcim pedagógom odsúdeného, ktorého pozná dlhšie, avšak nikdy mu nebol pedagóg. Pokiaľ ide o disciplinárne tresty, toto sú uzavreté veci, ktoré sú zapísané v zázname odsúdeného, ku ktorým sa odsúdený sám priznal, ani sa voči nim neodvolal. Ďalej svedok vypovedal, že v návrhu riaditeľa ÚVTOS sú popísané všetky disciplinárne previnenia všeobecne, avšak zo záznamu odsúdeného vyplývajú každý jeden disciplinárny trest, ktorý bol odsúdenému uložený pri konkrétnom porušení predpisu počas jeho výkonu trestu. Ďalej pedagóg uviedol, že súčasťou programu zaobchádzania je aj správanie odsúdeného, ktoré by malo byť v súlade s povinnosťami, ktoré vyplývajú z ústavného poriadku a zákona o výkone trestu, kde sú explicitne vymenované povinnosti odsúdeného. Pokiaľ odsúdený počas výkonu trestu vykonal 10 - 11 disciplinárnych trestov, okrem toho je zaradený do OBR, dá sa konštatovať, že stanovený program zaobchádzania odsúdený neplní. V prípade odsúdeného k resocializácii nedošlo, a preto tam bol navrhnutý ochranný dohľad.

Súd sa na verejnom zasadnutí oboznámil aj s listinnými dôkazmi, a to obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn.: 33T/157/2013, a to rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 33T/157/2013 zo dňa 17.10.2016 právoplatný dňa 19.10.2016, ktorým bol odsúdený A. H. uznaný vinným zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a zločinom lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov nepodmienečne so zaradením do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia. Zároveň boli zrušené výroky o treste, ktoré boli odsúdenému uložené rozsudkami Okresného súdu Prievidza sp.zn. 2T/164/2013 zo dňa 20.09.2013 právoplatné dňa 16.12.2013, rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/80/2012 zo dňa 26.11.2013, právoplatné dňa 07.05.2014 a rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp.zn. 3T/235/2013 zo dňa 04.06.2014, právoplatné dňa 04.06.2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, a vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. V rámci dokazovania sa súd oboznámil aj s prílohovou obálkou: iné záznamy o výkone trestu odsúdeného A.a H.a, a to zaznamenaných individuálnych pohovorov s odsúdeným, ako aj prerokovania disciplinárnych previnení sa mal odsúdený dopustiť a pod. Súd sa oboznámil s prílohou č. 3 zoznamom evidovanej disciplinárnych trestov, prílohou č. 4 záznamy z elektronickej karty odsúdeného - príписы PBS.

Podľa § 460 ods. 2 Trestného poriadku, o uložení ochranného dohľadu odsúdenému, ktorý počas výkonu trestu odňatia slobody svojim správaním nepreukázal, že od neho možno očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život, rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného zákona súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, aj vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu pôjde riadny život.

Podľa § 77 ods. 1 Trestného zákona, odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný dostať sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu

a) oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať,

b) osobne sa hlásiť v určených lehotách a

c) vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona, odsúdenému, ktorému sa uložil ochranný dohľad, môže súd uložiť aj ďalšie obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/vyhlasene_znenie.html>.

Podľa § 78 ods. 1 Trestného zákona, ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) a k) Trestného zákona, povinnosti spočívajú najmä v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve a zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Vyššie citované zákonné ustanovenie upravuje možnosť uloženia ochranného dohľadu páchatelovi súdom. Predpokladom takéhoto súdneho rozhodnutia je vykonávanie trestu odňatia slobody odsúdeným, najmä také jeho správanie, počas výkonu tohto trestu, že nemožno od neho očakávať, že po prepustení z jeho výkonu povedie riadny život. Rozhodnutie súdu predpokladá návrh prokurátora, alebo riaditeľa ÚVTOS a zároveň a rozhodnutie súdu pred skočením výkonu trestu odňatia slobody.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, najmä na podrobné hodnotenie správania sa odsúdeného počas výkonu väzby a počas výkonu trestu odňatia slobody súd konštatuje, že odsúdený A. H. nepreukázal žiadne polepšenie, práve naopak, vzhľadom na jeho nedisciplinované správanie sa počas doterajšieho celého výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život, a to s poukazom na to, že doteraz bol 11 krát disciplinárne trestaný. Z návrhu riaditeľa ÚVTOS vyplynulo, že odsúdený počas výkonu väzby v máji 2013 spoločne s ďalšími ubytovanými sa podieľal na príprave a pokusu o útek z ústavu. Následne po začatí vykonávania trestu odňatia slobody, jeho správanie bolo tenzné, manipulatívne, až vyhrážajúce sa. Po opätovnom vzatí do väzby v roku 2013 evidujú neslušné správanie a vystupovanie voči príslušníkovi zboru. Väzba trvala do 17.12.2013 a od tohto dátumu začal vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov uložený OS Nitra sp.zn. 33T/154/2013. Dňa 21.01.2014 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, pričom v tomto ústave sa dopustil viacerých porušení platnej legislatívy. Dňa 03.02.2015 odsúdený bol premiestnený na ďalší výkon do ÚVTOS Ružomberok, kde bol zaradený do „C“ diferenciacnej skupiny, kde boli zaznamenané viaceré porušenia platných predpisov, a to za verbálny konflikt s iným odsúdeným, neslušné správanie v ústavnej ambulancii, prechovávanie nepovoleného predmetu, viacnásobné porušenie časového rozvrhu dňa, viacnásobné neslušné správanie príslušníkom, poškodenie telesnej integrity (tetovanie), fyzický kontakt s iným odsúdeným, neudržiavanie poriadku v osobných veciach a prechovávanie nepovoleného predmetu. Počas celého výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nebol disciplinárne odmenený.

Je teda zrejmé, že doterajší účel trestu u odsúdeného A.a H.a nebol naplnený a nie je ani predpoklad, že v budúcnosti by viedol riadny život, preto súd sa stotožnil s celým návrhom riaditeľa ÚVTOS na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému.

Súd odsúdenému uložil ochranný dohľad v trvaní 15 (pätnástich) mesiacov, v rámci ktorého ochranného dohľadu, súd odsúdenému uložil aj povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Prievidza do 2 (dvoch) pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň je povinný oznamovať probačnému a mediačnému úradníkovi potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, hlásiť sa 2 krát za mesiac počas 15 (pätnástich) mesiacov a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska. Ide o obligatórne rozhodnutie súdu v zmysle § 77 Trestného poriadku. Okrem toho súd odsúdenému uložil aj povinnosť v rámci ochranného dohľadu v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom podrobiť sa psychoterapii, alebo zúčastniť na psychologickom poradenstve, ako aj povinnosť zamestnať sa počas skúšobnej doby ochranného dohľadu, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Hoci uloženie povinnosti podrobiť sa psychoterapii, resp. zúčastniť sa na psychologickom poradenstve môže vyznievať ako kontraproduktívne v zmysle doterajšieho výkonu trestu neúčinné, súd je toho názoru, že predsa len takéto psychologické poradenstvo môže do určitej miery napomôcť odsúdenému pri jeho resocializácii a viesť ho k tomu, aby sa do budúca vyvaroval obdobného protispoločenského konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote 3 pracovných dní od jeho oznámenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.
Sťažnosť má odkladný účinok.